

Latvijas zināšanu un prasmju līmeņi

Dmitrijs Kuļšs

Politikas koordinācijas departaments
Izglītības un zinātnes ministrija
2011.gada 14.februārī

Saturs

- Vēsture un plāns
- Būtība un līmeņi
- Saistītie procesi

Vēsture un plāns

- **1999.gads** Boloņas process
- **2008.gads** EKI rekomendācija
- **2009.gads** darba drupa
- **2010.gads** sākotnējais piedāvājums
- **2011.gads** februāris-aprīlis EKI publiskā apspriešana
- **2011.gada** maijs EKI prezentēšana un atklāšana
- **2012.gads** EKI ieraksts diplomos



Sākotnējā piedāvājuma darba grupa 2009.-2010.

- Izglītības un zinātnes ministrija
- Labklājības ministrija
- Latvijas Amatniecības kamera
- Augstākās izglītības padome
- Akadēmiskās informācijas centrs
- Augstākās izglītības kvalitātes novērtēšanas centrs
- Latvijas Brīvo arodbiedrību savienība
- Latvijas Darba devēju konfederācija
- izglītības iestādes
- Latvijas Izglītības un zinātnes darbinieku arodbiedrība
- Izglītības kvalitātes valsts dienests
- Latvijas Pašvaldību savienība
- Latvijas Rektoru padome
- Latvijas studentu apvienība
- Valsts izglītības satura centrs

Būtība

- Tulkošanas ierīce, lai labāk izprastu Eiropas kvalifikācijas
- Neaizvieto nacionālās sistēmas
- Veicina caurspīdīgumu un mobilitāti
- Atbalsta mūžizglītības principa ieviešanu
- Reformu katalizators

Būtība (2)

- Kvalifikācija –
sasniegtais zināšanu, prasmju un
atbildības (kompetences) līmenis
- Kvalifikācija –
formāls rezultāts

Būtība (3)

Zināšanas –

ko es zinu

Prasmes –

ko es protu

Kompetence –

spēju plānot, vadīt, analizēt

Līmeņi

- No pirmā līdz astotajam līmenim Eiropā
- Nacionālajā līmenī pēc dalībvalsts lēmuma



Vispārīgs apraksts 1.līmenis

Zināšanas

Spēj parādīt elementāras zināšanas, kuras izpaužas atpazīstot vai atceroties

Prasmes

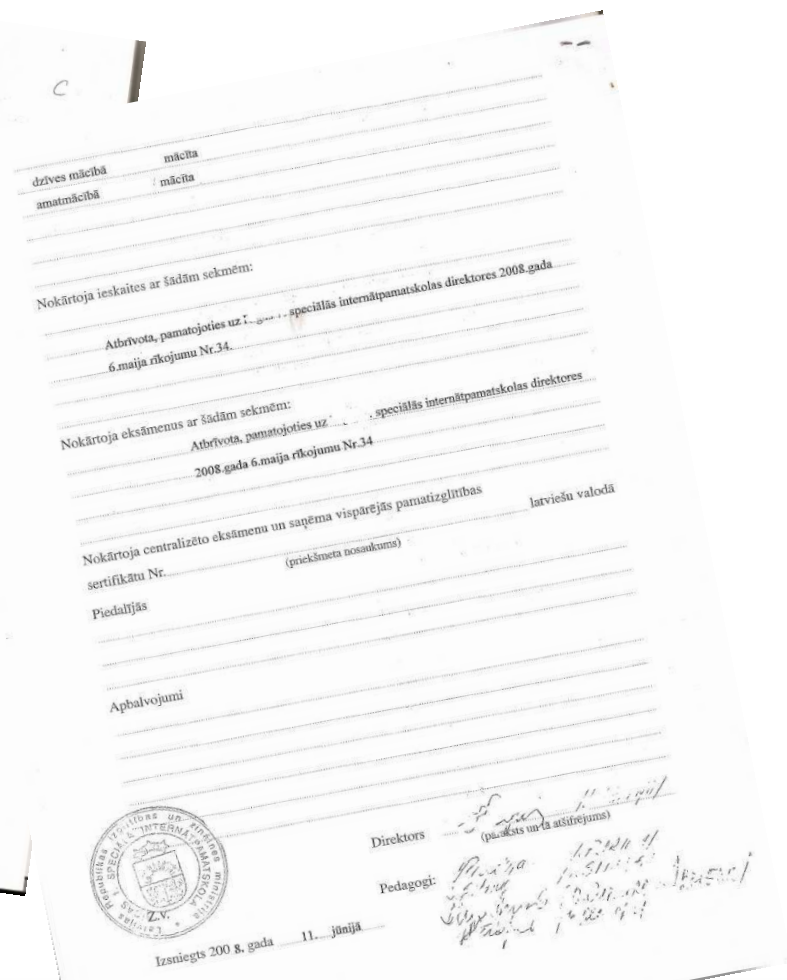
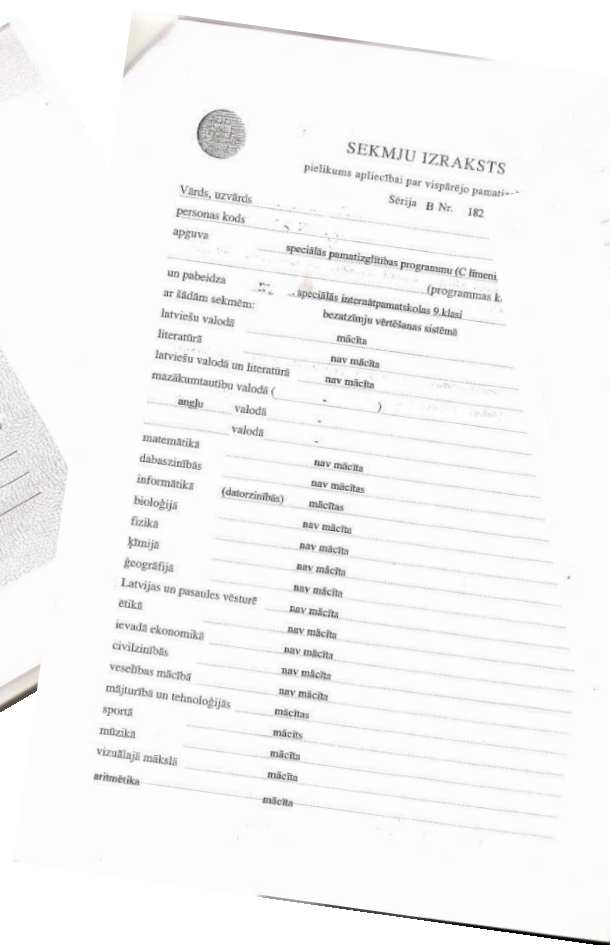
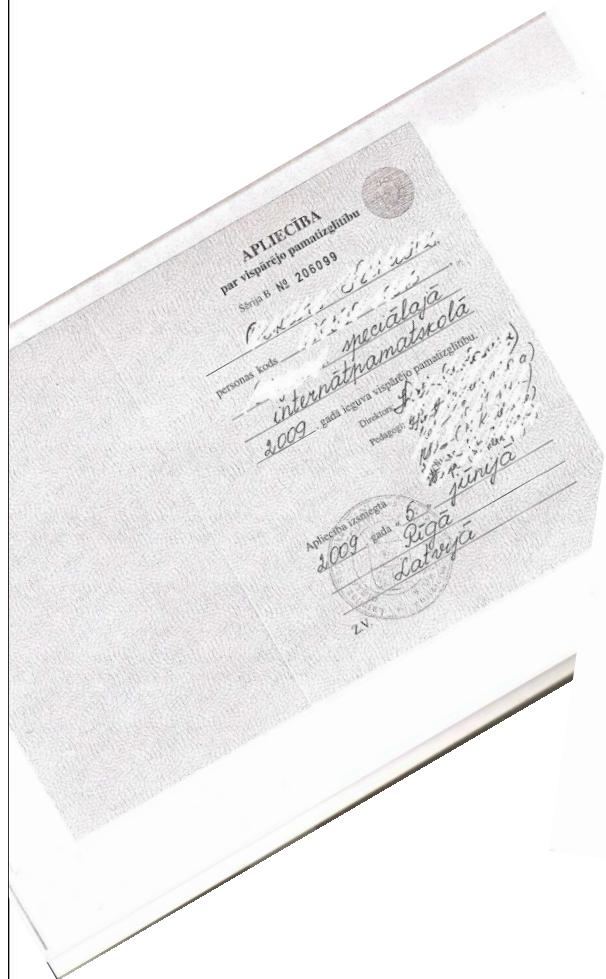
Pamata prasmes, kas vajadzīgas, lai veiktu vienkāršus uzdevumus

Kompetences

Spēja veikt uzdevumus strukturētā vidē, darboties ierobežotā kontekstā. Pēc parauga spēj izpildīt elementārus uzdevumus, apgūt pašapkalpošanās iemaņu pamatus

Diplomi

- Apliecība par vispārējo pamatzglītību





Vispārīgs apraksts 2.līmenis

Zināšanas

Spēj parādīt konkrētas mācību priekšmetu programmās noteiktās pamatzināšanas

Prasmes

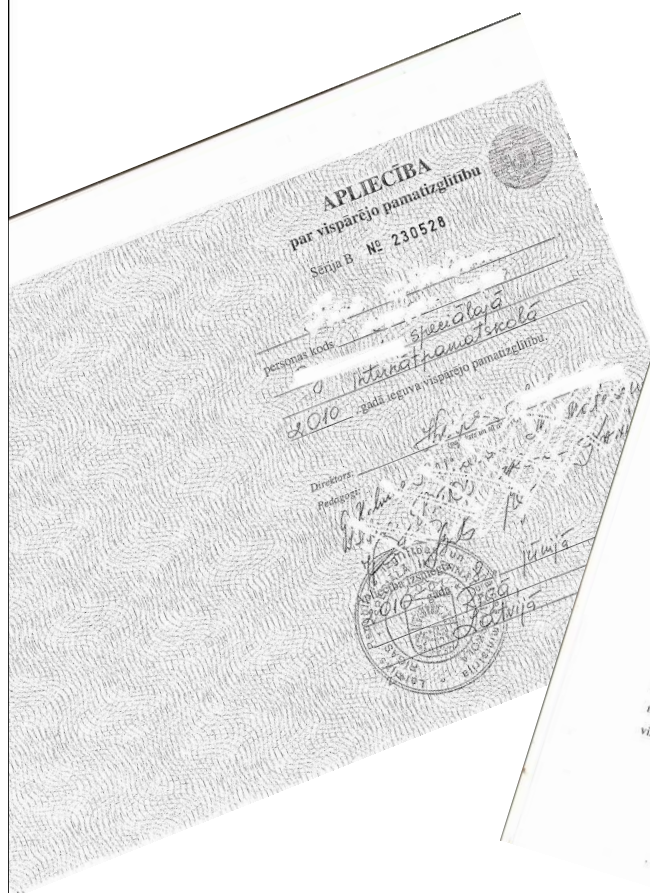
Spēj izmantot pamata kognitīvās un praktiskās prasmes, kas nepieciešamas, lai, izmantojot attiecīgu informāciju, veiktu uzdevumus un, izmantojot vienkāršus noteikumus un līdzekļus, risinātu ikdienas problēmas. Spēj izprast savas darbības sekas attiecībā uz sevi un citiem

Kompetence

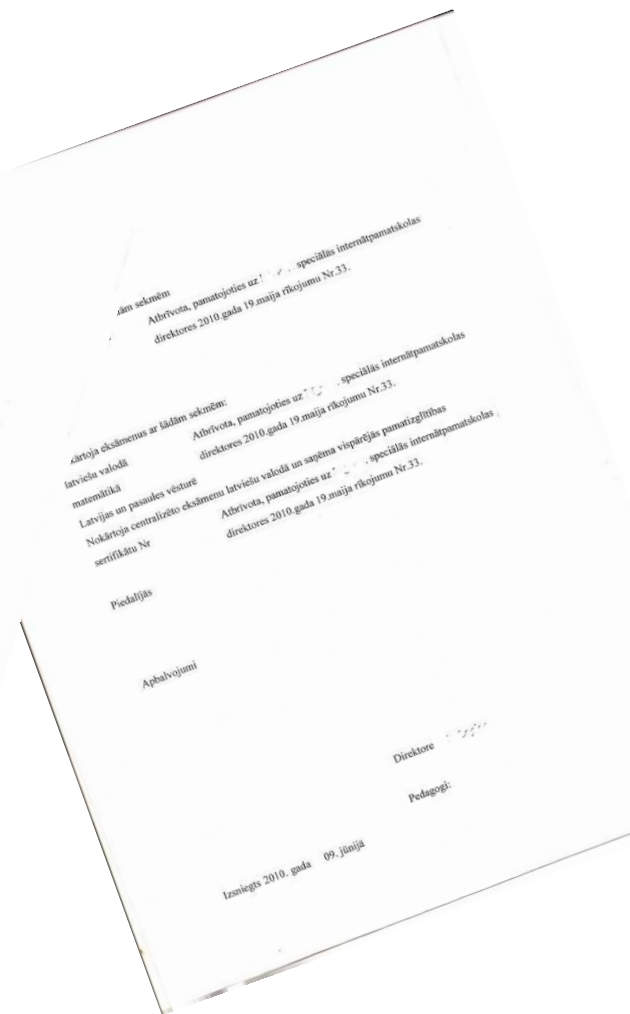
Spēj veikt uzdevumus individuāli vai grupā pārraudzībā, vai daļēji patstāvīgi. Spēj piedalīties atsevišķu mācību uzdevumu mērķu izvirzīšanā un darbības procesa plānošanā

Diplomi

- Apliecība par vispārējo pamatzglītību



Vārds, uzvārds	B
personas kods	230528
apguva	speciālās pamatzglītības programmu (AB) līmenim (programmas kods 21015811)
un pabeidza ar šādām sekmēm	speciālās internātpamatskolas 9. klasi
latviešu valodā	6 (gandrīz labi)
literatūrā	6 (gandrīz labi)
latviešu valodā un literatūrā	6 (gandrīz labi)
mazākumtautību valodā	nav mācīta
angļu valodā	nav mācīta
matemātikā	7 (labi)
dabaszinībās	6 (gandrīz labi)
informātikā	6 (gandrīz labi)
bioloģijā	6 (gandrīz labi)
fizikā	6 (gandrīz labi)
ķīmijā	nav mācīta
ģeogrāfijā	nav mācīta
Latvijas un pasaules vēsturē	7 (labi)
sociālajās zinībās	7 (labi)
mājturībā un tehnoloģijās I	8 (ļoti labi)
mājturībā un tehnoloģijās II	8 (ļoti labi)
sporta	6 (gandrīz labi)
mūzika	4 (gandrīz viduvēji)
vizuālajā mākslā	8 (ļoti labi)
	6 (gandrīz labi)





Vispārīgs apraksts 3.līmenis

Zināšanas

Spēj parādīt faktu, principu, procesu un vispārējo jēdzienu zināšanas un izmanto tās mācību un profesionālās darbības jomā.

Spēj izprast dažādu veidu informāciju par materiāliem, aprīkojumu, tehnoloģijām atbilstošā mācību jomā vai noteiktā profesijā

Prasmes

Spēj izmantot dažādas kognitīvās un praktiskās prasmes, kas nepieciešamas, lai veiktu uzdevumus un risinātu vienkāršas problēmas, izvēloties un piemērojot pamata metodes, līdzekļus, materiālus, informāciju un tehnoloģijas

Kompetence

Spēj apzināties un uzņemties atbildību par darba vai mācību uzdevumu veikšanu nemainīgā un stabilā vidē nozares speciālista uzraudzībā. Risinot uzdevumus, spēj pielāgot savu rīcību apstākļiem un atbildēt par darba rezultātu

Diplomi

- Apliecība par vispārējo pamatizglītību

APLIECĪBA
par vispārējo pamatizglītību

Sērija B № 183828

personas kods _____
Rīga, 2. vidusskolā

2008. gada ieguva vispārējo pamatizglītību.

Direktors: _____
Pedagogi: _____

Apliecība izsniegta
2008. gada 13. jūnijā
Latvijā.

Z.V.

SEKMJU IZRAKSTS
pielikums apliecībai par vispārējo pamatizglītību

Serija B Nr. 183828

Vārds, uzvārds _____
personas kods _____
apgauva _____
(programmas kods 210)

un pabeidza _____ vidusskolas 9. klasi

ar šādām sekmēm:

latviešu valodā	5 (viduvēji)
literatūrā	5 (viduvēji)
latviešu valodā un literatūrā	nav mācīta
mazākumtautību valodā ()	nav mācīta
angļu valodā	5 (viduvēji)
vācu valodā	4 (gandrīz viduvēji)
matemātikā	5 (viduvēji)
dabaszinībās	nav mācītas
informātikā	7 (labi)
bioloģijā	5 (viduvēji)
fizikā	6 (gandrīz labi)
ķīmijā	7 (labi)
ģeogrāfijā	6 (gandrīz labi)
Latvijas un pasaules vēsturē	7 (labi)
ētikā	nav mācīta
ievadā ekonomikā	nav mācīta
civilizībās	nav mācītas
veselības mācībā	ieskaitīts
mājturībā un tehnoloģijās	10 (izcili)
sportā	7 (labi)
mūzikā	10 (izcili)
vizuālajā mākslā	7 (labi)
sociālās zinībās	6 (gandrīz labi)

Papildus ziņas par apgūtajiem fakultatīvajiem kursiem:

Nokārtoja ieskaites ar šādām sekmēm:

angļu valodā	6 (gandrīz labi)
dabaszinībās	7 (labi)
sportā	7 (labi)


Nokārtoja eksāmenus ar šādām sekmēm:

latviešu valodā	6 (gandrīz labi)
matemātikā	6 (gandrīz labi)
Latvijas un pasaules vēsturē	6 (gandrīz labi)

Nokārtoja centralizēto eksāmenu un saņēma vispārējās pamatizglītības sertifikātu Nr. _____ (priekšmeta nosaukums) _____ latviešu valodā

Pedalifijas: _____

Apbalvojumi: _____


 Direktors: _____
 (paraksts un tā atšifrējums)
 Pedagogi: _____
 Izsniegts 2008. gada 13. jūnijā



Vispārīgs apraksts 4.līmenis

Zināšanas

Spēj parādīt vispusīgas faktu, teoriju un likumsakarību zināšanas, kas ir nepieciešamas personiskai izaugsmei un attīstībai, pilsoniskai līdzdalībai, sociālajai integrācijai un izglītības turpināšanai. Spēj detalizēti izprast un parādīt daudzveidīgu specifisku faktu, principu, procesu un jēdzienu zināšanas noteiktā mācību vai profesionālās darbības jomā standarta un nestandarta situācijās. Pārzina tehnoloģijas un metodes mācību uzdevumu vai darba uzdevumu veikšanai profesijā

Prasmes

Spēj plānot un organizēt darbu, izmantot dažādas metodes, tehnoloģijas (tai skaitā informācijas un komunikācijas tehnoloģijas), ierīces, instrumentus un materiālus uzdevumu veikšanai. Spēj atrast, izvērtēt un radoši izmantot informāciju mācību vai profesionālo darba uzdevumu izpildei un problēmu risinājumiem. Spēj sazināties vismaz divās valodās rakstiski un mutiski gan pazīstamā, gan nepazīstamā kontekstā. Spēj patstāvīgi strādāt profesijā, mācīties un pilnveidoties. Spēj sadarboties

Kompetence

Ir motivēts turpmākās karjeras veidošanai, izglītības turpināšanai, mūžizglītībai uz zināšanām orientētā demokrātiskā, daudzvalodu un daudz kultūru sabiedrībā Eiropā un pasaulē. Spēj plānot un veikt mācību vai darba uzdevumus profesijā individuāli, komandā vai vadot komandas darbu. Spēj uzņemties atbildību par mācību vai profesionālās darbības rezultātu kvalitāti un kvantitāti

Diplomi

- Atestāts par vispārējo vidējo izglītību

ATESTĀTS
ar vispārējo vidējo izglītību

Sērija AC № 111361

Kods: _____

_____ vid

08. _____ gadā ieguva vispārējo vidējo izglītību

Direktors: _____

Pedagoģi: _____

Atestāts izsniegts _____ 2008. gada _____ 18. jūlijā _____ Latvijā.

Z.V. _____

SEKMJU IZRAKSTS
(pielikums atestātam par vispārējo vidējo izglītību)

Sērija AC Nr. 111361

Vārds, uzvārds _____
personas kods _____
apguva _____

Vispārējās vidējās izglītības vispārīgā programmas _____ vidusskolu _____ (programmas _____)

un pabeidza _____
ar šādām sekmēm:

latviešu valodā	4 (gandrīz labi)
literatūrā	5 (viduvēji)
latviešu valodā un literatūrā (mazākumtautību valodā un literatūrā)	6 (gandrīz labi)
angļu valodā	7 (labi)
vācu valodā	6 (gandrīz labi)
vēsturē	5 (viduvēji)
matemātikā	8 (ļoti labi)
sportā	7 (labi)
biznesa ekonomiskajos pamatos	5 (viduvēji)
informātikā	7 (labi)
krievu valodā	5 (viduvēji)
dabaszinībās	10 (izcili)
ģeogrāfijā	7 (labi)
valsts valodas mācībā	9 (teicami)

Nokārtoja ieskaites ar šādām sekmēm:
matemātikā 6 (gandrīz labi)
informātikā 6 (gandrīz labi)
sportā 8 (ļoti labi)

Nokārtoja eksāmenus ar šādām sekmēm:
ģeogrāfijā 7 (labi)
biznesa ekonomiskajos pamatos 6 (gandrīz labi)

Nokārtoja centralizētos eksāmenus un saņēma vispārējās vidējās izglītības sertifikātus šādos priekšmetos:
sertifikāts Nr. 2008/39130100002 latviešu valodā un literatūrā, matemātikā (priekšmeta nosaukums)
bioloģijā. _____ (priekšmeta nosaukums)
sertifikāts Nr. _____ (priekšmeta nosaukums)
sertifikāts Nr. _____ (priekšmeta nosaukums)
sertifikāts Nr. _____ (priekšmeta nosaukums)
sertifikāts Nr. _____ (priekšmeta nosaukums)
sertifikāts Nr. _____ (priekšmeta nosaukums)

Pedalģijs _____

Aptalvojumi _____

Dirē _____
P _____
Z. _____

**LATVIJAS REPUBLIKAS IZGLĪTĪBAS UN ZINĀTNES MINISTRIJAS
IZGLĪTĪBAS SATURA UN EKSAMINĀCIJAS CENTRS**

**VISPĀRĒJĀS VIDĒJĀS IZGLĪTĪBAS
SERTIFIKĀTS**

nr. 2008/39130100002

pedalģijs _____ centralizētajos eksāmenos par vispārējo vidējo izglītību un apliecināja savu zināšanu un prasmi atbilstību

angļu valodā - B līmenim
(klaušībānās 76%, lasīšana 90%, runāšana 83%, valodas lietojums 56%, rakstīšana 48%)


biznesa ekonomiskajos pamatos - C līmenim
(zināšanas 52%, informācijas analīze 48%, argumentēts pārspridums 25%)

matemātikā - D līmenim
(zināšanas un pamatprasmes 36%, situāciju analīze 40%)

vēsturē - B līmenim
(zināšanas 94%, vēstures avotu analīze 73%, argumentēts pārspridums 46%)

latviešu valodā un literatūrā - D līmenim
(zināšanas un pamatprasmes 52%, rakstīšana 41%, tekstā analīze 48%)

2008. gada _____ 18. jūlijā _____



Diplomi

Diploms par profesionālo vidējo izglītību

Profesionālās kvalifikācijas apliecība

DIPLOMS
Sērija DPVA
№ 053812

(diploma ieguvēja vārds un uzvārds)

personas kods _____

ir apguvis 11 profesionālās vidējās izglītības programmu

(izglītības programmas kods un nosaukums)
33 53.54
Informācijas tehnoloģijas
un 2008. gadā viņam piešķirta kvalifikācija
programmētāņu tehniki

Piešķirtā kvalifikācija atbilst trešajam
profesionālās kvalifikācijas līmenim

Z.v. Izglītības iestādes vadītājs Horovkijs J. Bombis
(paraksts) (vārds, uzvārds)

Kvalifikācijas eksāmenu komisijas priekšsēdētājs Čička J. Čičuks
(paraksts) (vārds, uzvārds)

Sekretārs A. Sabaroka
(paraksts) (vārds, uzvārds)

Diploms izsniegts Rīga 2008. gada 27. jūlijā

Reģistrācijas Nr. _____

(regulārā izglītības nosaukuma)

**PROFESIONĀLĀS
KVALIFIKĀCIJAS
APLIECĪBA**

Sērija KAC № _____

(apliecības ieguvēja vārds un uzvārds)

personas kods _____

ir nokārtojis _____ kvalifikācijas eksāmenu, un
viņa m ar valsts kvalifikācijas eksāmenu komisijas
2000. gada 26. februāra lēmumu
piešķirta kvalifikācija

ELEKTRIKIS

Piešķirtā kvalifikācija atbilst
trešajam profesionālās kvalifikācijas līmenim.

Z.v. Izglītības iestādes vadītājs _____
(paraksts) (vārds, uzvārds)

Kvalifikācijas eksāmenu komisijas priekšsēdētājs Anders A. Andersons
(paraksts) (vārds, uzvārds)

Sekretārs Kleja A. Kuzmins
(paraksts) (vārds, uzvārds)

Apliecība izsniegta Rīga 2000. gada 26. februārī

Reģistrācijas Nr. _____



Vispārīgs apraksts 5.līmenis

Zināšanas

Spēj parādīt vispusīgas un specializētas attiecīgajai profesionālajai jomai atbilstošas faktu, teoriju, likumsakarību un tehnoloģiju zināšanas un izpratni

Prasmes

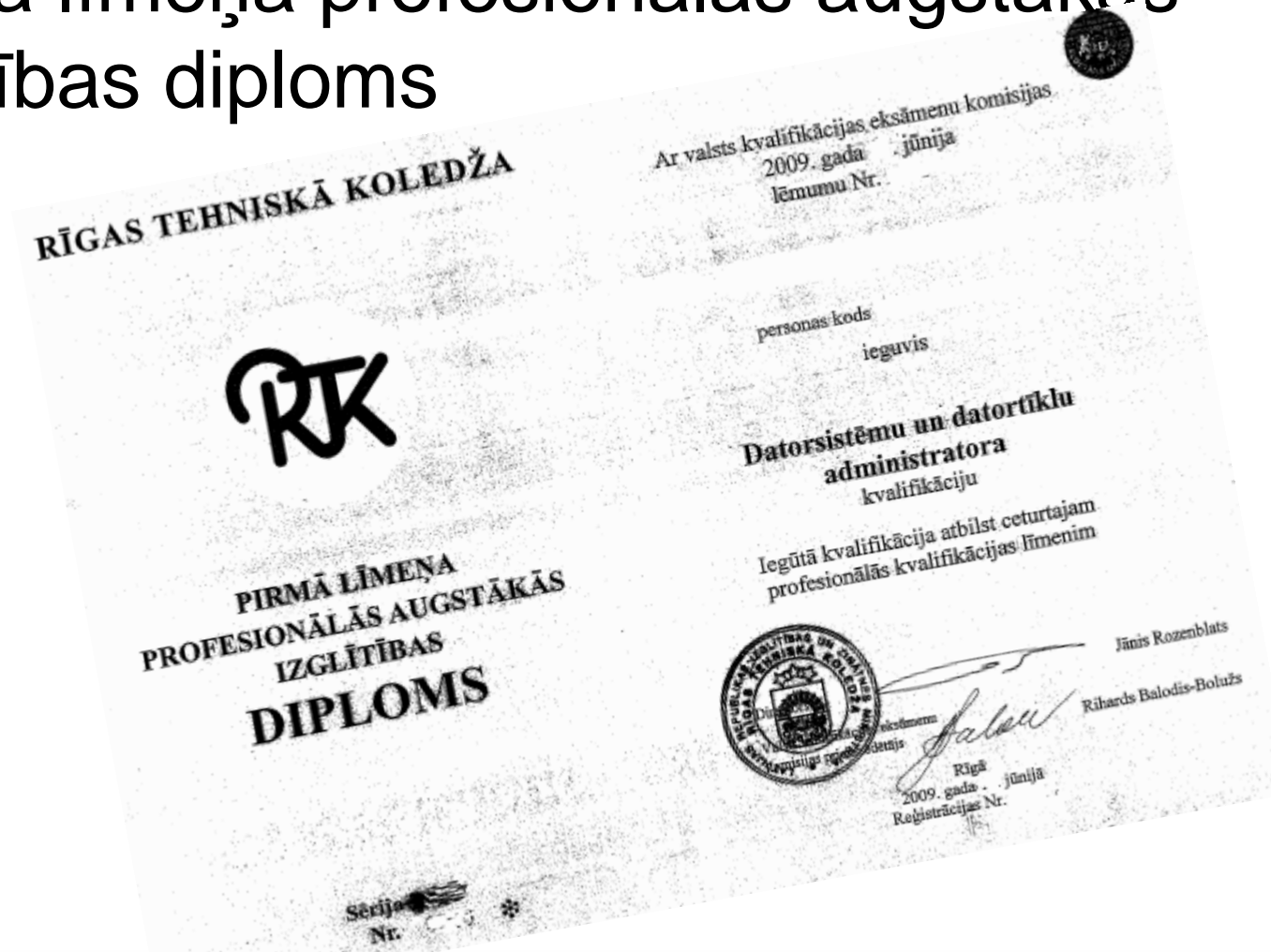
Spēj, balstoties uz analītisku pieeju, veikt praktiskus uzdevumus attiecīgajā profesijā, parādīt prasmes, kas profesionālajām problēmām ļauj rast radošus risinājumus, pārrunāt un argumentēti apspriest praktiskus jautājumus un risinājumus attiecīgajā profesijā ar kolēģiem, klientiem un vadību, ar attiecīgu patstāvības pakāpi mācīties tālāk, pilnveidojot savas kompetences. Spēj izvērtēt un pilnveidot savu un citu cilvēku darbību, strādāt sadarbībā ar citiem, plānot un organizēt darbu, lai veiktu konkrētus uzdevumus savā profesijā, veikt vai pārraudzīt tādas darba aktivitātes, kurās iespējamās neprognozējamas izmaiņas

Kompetence

Spēj formulēt, aprakstīt un analizēt praktiskas problēmas savā profesijā, atlasīt nepieciešamo informāciju un izmantot to skaidri definētu problēmu risināšanai, piedalīties attiecīgās profesionālās jomas attīstībā, parādīt, ka izprot attiecīgās profesijas vietu plašākā sociālā kontekstā

Diplomi

- Pirmā līmeņa profesionālās augstākās izglītības diploms



Vispārīgs apraksts 6.līmenis

Zināšanas

Spēj parādīt attiecīgajai zinātnes nozarei vai profesijai raksturīgās pamata un specializētas zināšanas un šo zināšanu kritisku izpratni, turklāt daļa zināšanu atbilst attiecīgās zinātnes nozares vai profesijas augstāko sasniegumu līmenim. Spēj parādīt attiecīgās zinātnes nozares vai profesionālās jomas svarīgāko jēdzienu un likumsakarību izpratni

Prasmes

Spēj, izmantojot apgūtos teorētiskos pamatus un prasmes, veikt profesionālu, māksliniecisku, inovatīvu vai pētniecisku darbību, formulēt un analītiski aprakstīt informāciju, problēmas un risinājumus savā zinātnes nozarē vai profesijā, tos izskaidrot un argumentēti diskutēt par tiem gan ar speciālistiem, gan ar nespeciālistiem. Spēj patstāvīgi strukturēt savu mācīšanos, virzīt savu un padoto tālāku mācīšanos un profesionālo pilnveidi, parādīt zinātnisku pieeju problēmu risināšanā, uzņemties atbildību un iniciatīvu, veicot darbu individuāli, komandā vai vadot citu cilvēku darbu, pieņemot lēmumus un rast radošus risinājumus mainīgos vai neskaidros apstākļos

Kompetence

Spēj patstāvīgi iegūt, atlasīt un analizēt informāciju un to izmantot, pieņemot lēmumus un risināt problēmas attiecīgajā zinātnes nozarē vai profesijā, parādīt, ka izprot profesionālo ētiku, izvērtēt savas profesionālās darbības ietekmi uz vidi un sabiedrību

Diplomi

- Bakalaura diploms...

LATVIJAS UNIVERSITĀTE



Ar Latvijas Universitātes
Sociālo zinātņu fakultātes Domes
2009. gada . . . jūnija lēmumu N.

person

BAKALAURA
DIPLOMS

BANKU AUGSTSKOLA



Sērija . . .

Nr. . . *

PROFESIONĀLĀS AUGSTĀKĀS
IZGLĪTĪBAS
DIPLOMS

BIZNESA AUGSTSKOLA TURĪBA



Ar V
2010. g.

PROFESIONĀLĀ BAKALAURA
DIPLOMS

Sērija
Nr.

*

Re.

Valsts pa
komisijas l.



Valsts p
komisijas priekšsēdētājs

personas ko
legu
profesionālo ba
tiesību zinā
un
Juriskonsult
kvalifikāciju
legūtā kvalifikācija atbilst piekļaušanai p
kvalifikācijas tīmonim

A. Kišc

2010. gada Rīgā
Reģistrācija

O. Jaka

Vispārīgs apraksts 7.līmenis

Zināšanas

Spēj parādīt padziļinātas vai paplašinātas zināšanas un izpratni, no kurām daļa atbilst attiecīgās zinātnes nozares vai profesionālās jomas jaunākajiem atklājumiem un kuras nodrošina pamatu radošai domāšanai vai pētniecībai, tajā skaitā darbojoties dažādu jomu saskarē

Prasmes

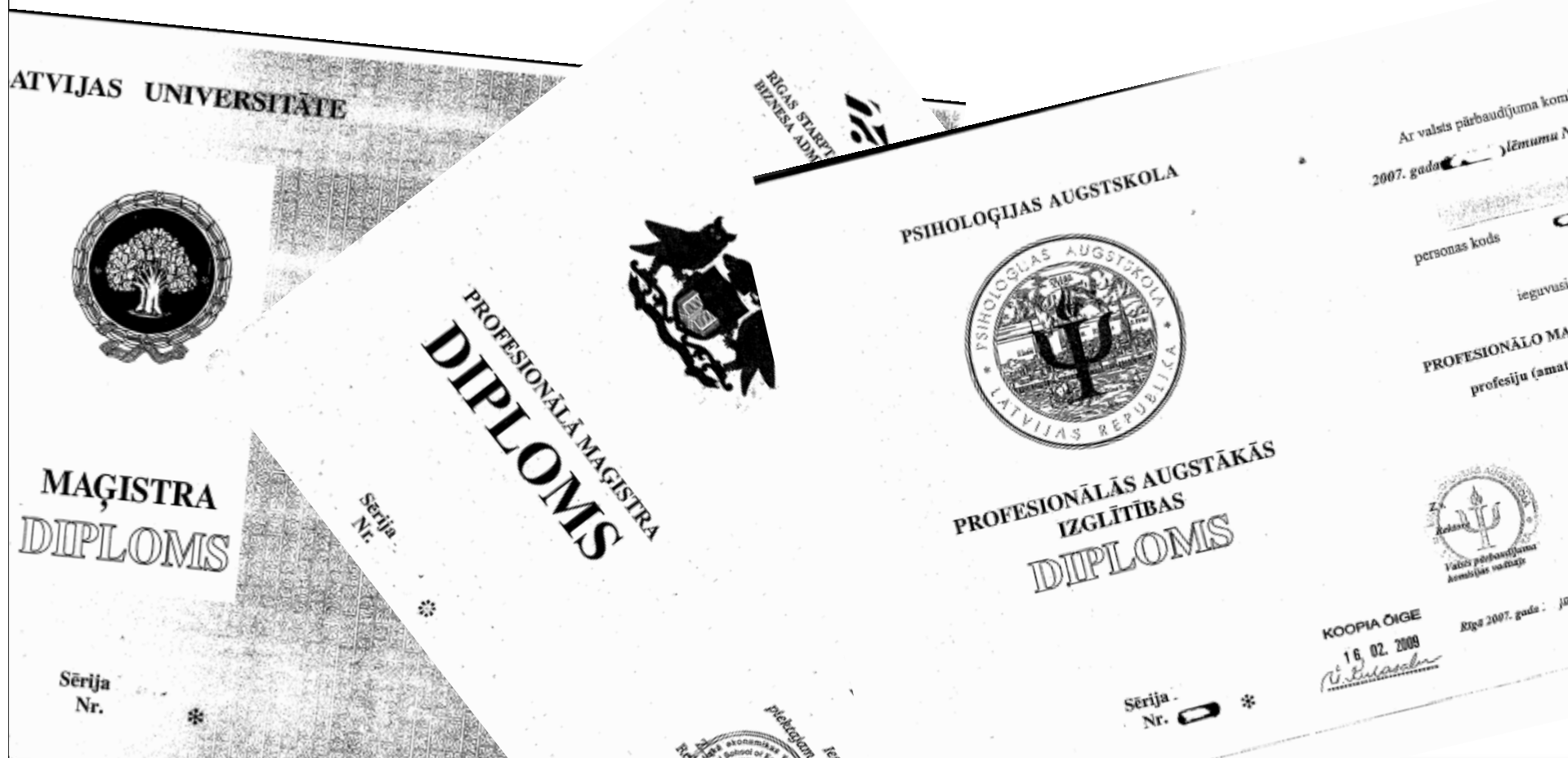
Spēj patstāvīgi izmantot teoriju, metodes un problēmu risināšanas prasmes, lai veiktu pētniecisku vai māksliniecisku darbību, vai augsti kvalificētas profesionālas funkcijas. Spēj argumentēti izskaidrot un diskutēt par sarežģītiem vai sistēmiskiem attiecīgās zinātnes nozares vai profesionālās jomas aspektiem gan ar speciālistiem, gan ar nespeciālistiem. Spēj patstāvīgi virzīt savu kompetenču pilnveidi un specializāciju, uzņemties atbildību par personāla grupu darba rezultātiem un to analīzi, veikt uzņēmējdarbību, inovācijas attiecīgajā zinātnes nozarē vai profesijā, veikt darbu, pētniecību vai tālāku mācīšanos sarežģītos un neprognozējamos apstākļos un, ja nepieciešams, tos pārveidot, lietojot jaunas pieejas

Kompetence

Spēj patstāvīgi formulēt un kritiski analizēt sarežģītas zinātniskas un profesionālas problēmas, pamatot lēmumus, un, ja nepieciešams, veikt papildu analīzi. Spēj integrēt dažādu jomu zināšanas, dot ieguldījumu jaunu zināšanu radīšanā, pētniecības vai profesionālās darbības metožu attīstībā, parādīt izpratni un ētisko

Diplomi

- Maģistra diploms...





Vispārīgs apraksts 8.līmenis

Zināšanas

Spēj parādīt, ka pārzina un izprot aktuālākās zinātniskās teorijas un atziņas, pārvalda pētniecības metodoloģiju un mūsdienu pētniecības metodes attiecīgajā zinātnes nozarē vai profesionālajā jomā un dažādu jomu saskarē

Prasmes

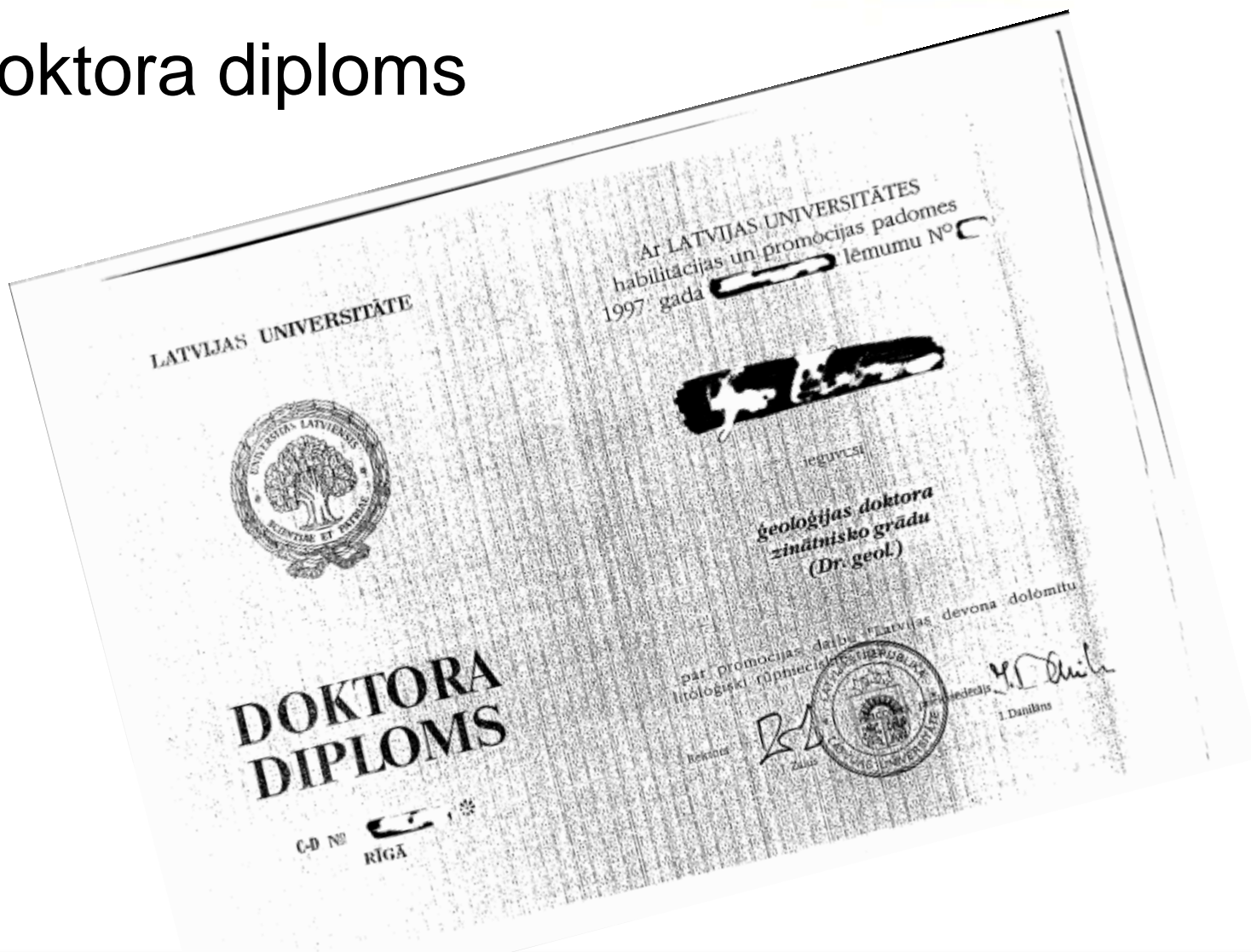
Spēj patstāvīgi izvērtēt un izvēlēties zinātniskiem pētījumiem atbilstošas metodes, ir veicis ieguldījumu zināšanu robežu paplašināšanā vai devis jaunu izpratni esošām zināšanām un to pielietojumiem praksē, īstenojot būtiska apjoma oriģinālu pētījumu, no kura daļa ir starptautiski citējama publikāciju līmenī. Spēj gan mutiski, gan rakstiski komunicēt par savu zinātniskās darbības jomu (savu nozari) ar plašākām zinātniskajām aprindām un sabiedrību kopumā. Spēj patstāvīgi paaugstināt savu zinātnisko kvalifikāciju, īstenojot zinātniskus projektus, gūstot zinātnes nozares starptautiskiem kritērijiem atbilstošus sasniegumus, vadīt pētnieciskus vai attīstības uzdevumus uzņēmumos, iestādēs un organizācijās, kur nepieciešamas plašas pētnieciskas zināšanas un prasmes

Kompetence

Spēj, veicot patstāvīgu, kritisku analīzi, sintēzi un izvērtēšanu, risināt nozīmīgus pētnieciskus vai inovāciju uzdevumus, patstāvīgi izvirzīt pētījuma ideju, plānot, strukturēt un vadīt liela apjoma zinātniskus projektus, tajā skaitā starptautiskā kontekstā

Diplomi

- Doktora diploms



Saistītie procesi

- Mācīšanās rezultāti
- Ārpus formālās izglītības sistēmas iegūto zināšanu un prasmju atzīšana
- Neformālās izglītības attīstība